

Osteoporosis and dental care

E. Tsetsenekou¹, D. Kalyvas²

Osteoporosis is an increasingly prevalent condition in middle-aged and older people. It is a common, yet asymptomatic, disease leading to skeletal fragility and resulting in poor health and mortality of elderly. The disease is present in one third of women of 60-70 years old and in two thirds of women older than 80 years old. According to other researchers 50% of female population is affected.

It is also common for people either suffering from or in high risk for osteoporosis to develop other chronic diseases as well. The result of taking drugs for these diseases, combined with a natural incompetence to succeed a good level of oral hygiene, usually leads to compromised oral health. The preservation of natural dentition supports better nutrition. Overall, the need for dental care of these patients is connected to the need for understanding the aspects of osteoporosis.

A high proportion of patients remains without diagnosis or/and therapy. It is recommended that physicians and dentists collaborate to improve early detection of patients in high risk for osteoporosis or patients who are already osteoporotic. The quantitative tests for osteopenia are related to the fracture risk and are thought to be as important as the tests for cholesterol levels and blood pressure related to the heart attack risk.

Last decade there has been an enormous progress in drug prevention of osteoporotic fractures, where bisphosphonates seem to be the drugs of choice. The most common members of this group are alendronate and risedronate. Unfortunately bisphosphonates have been related to the incidence of osteonecrosis of the jaw. More research is needed in order to conclude whether bisphosphonates can be combined with dental implant treatment.

A correlation between osteoporosis and periodontal disease has been also reported in related bibliography. The study of clinical and x-ray examinations, combined with the identification of the common risk factors for these two diseases, could determine in the future the features that characterize people in high risk for osteoporosis.

Finally, there is no data justifying the avoidance of treating osteoporotic patients with implants. However it is wise to adjust the surgical protocol to the quality and quantity of the bone that are alternated because of the osteoporosis.

The aim of this study is to present the literature data referring to osteoporosis that is a very common disease in middle-aged and older people. Researchers seem to be interested not only in prevention and treatment of osteoporosis, but also in its association with other diseases.

Key words: Osteoporosis, dental care, bisphosphonates, osteonecrosis

Odontostomatological Progress 2012, 66 (1): 20-30

1. DDS, MSc, Dr.Dent candidate
2. DDS, DrDent

Department of Oral and Maxillofacial Surgery, School of Dentistry, National and Kapodistrian University of Athens, 2 Thivon Str., Goudi, 115 27 Athens

Ασθενείς με οστεοπόρωση στο οδοντιατρείο

E. Τσετσενέκου¹, Δ. Καλύβας²

Η οστεοπόρωση είναι μια αυξανόμενα διαδεδομένη ασθένεια σε μεσήλικες και ηλικιωμένους ασθενείς. Πρόκειται για κοινή αλλά ασυμπτωματική ασθένεια, που χαρακτηρίζεται από οστική απώλεια, η οποία οδηγεί σε σκελετική ευθραυστότητα, συμβάλλοντας σημαντικά στη νοσηρότητα και θνησιμότητα των ηλικιωμένων ασθενών. Η ασθένεια προσβάλλει το ένα τρίτο των γυναικών ηλικίας 60-70 ετών και τα δύο τρίτα των γυναικών ηλικίας άνω των 80 ετών, ενώ κατ' άλλους συγγραφείς το 50% του γυναικείου πληθυσμού άνω των 50 ετών.

Παρά την πρόληψη, ένα μεγάλο μέρος ασθενών παραμένουν αδιάγνωστοι και / ή αθεράπευτοι. Συνιστάται η συνεργασία ιατρών και οδοντιάτρων για να βελτιώσουν την πρώιμη ανίχνευση ασθενών με κίνδυνο οστεοπόρωσης ή που έχουν ήδη οστεοπόρωση. Η ποσοτικοποίηση της οστεοπενίας, προκειμένου να προβλεφθεί ο κίνδυνος κατάγματος, είναι της ίδιας σημασίας με τη μέτρηση της αρτηριακής πίεσης ή με τα επίπεδα της χοληστερόλης, για την πρόβλεψη του κινδύνου εγκεφαλικού επεισοδίου ή εμφράγματος.

Την περασμένη δεκαετία έγινε σημαντική πρόοδος στην φαρμακολογική πρόληψη των οστεοπορωτικών καταγμάτων, με κυρίαρχα τα διφωσφονικά σκευάσματα. Τα βασικότερα φάρμακα που χρησιμοποιούνται είναι η αλενδρονάτη και η ρισεδρονάτη. Τα διφωσφονικά, που θεωρούνται φάρμακα επιλογής, έχουν συσχετιστεί με την ανάπτυξη οστεονέκρωσης των γνάθων. Χρειάζονται ωστόσο περισσότερες έρευνες που θα επιτρέψουν την ασφαλή εξαγωγή συμπερασμάτων, σχετικά με τη συμβολή τους στο τελικό αποτέλεσμα της θεραπείας με εμφυτεύματα.

Σκοπός της εργασίας αυτής είναι η παρουσίαση των βιβλιογραφικών δεδομένων, σχετικά με την οστεοπόρωση, η οποία αποτελεί πλέον μια πολύ κοινή ασθένεια ανάμεσα σε μεσήλικες και ηλικιωμένους. Το ενδιαφέρον που εκδηλώνει η επιστημονική κοινότητα αφορά τόσο στην πρόληψη και θεραπεία της, όσο και στη σχέση της με άλλες νόσους.

Λέξεις ευρετηρίου: Οστεοπόρωση, διφωσφονικά, ιατρικό ιστορικό, οστεονέκρωση

Οδοντοστοματολογική Πρόοδος 2012, 66 (1): 20-30

1. Οδοντίατρος, υποψήφια διδάκτορας
2. Επίκουρος Καθηγητής

Εργαστήριο Στοματικής και Γναθοπροσωπικής Χειρουργικής, Οδοντιατρική Σχολή Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Θηβών 2, Γουδή, 115 27 Αθήνα